

ردپای اکولوژیک بر طراحی شهری منطقه ۲۲ تهران

شایسته منوچهری^{۱*}، غلامرضا لطیفی^۲، راضیه زاهدی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، مؤسسه آموزش عالی طوبی تهران shaysteh.manoochehri.2010@gmail.com

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی latifi@atu.ac.ir

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، مؤسسه آموزش عالی طوبی تهران razyeh1369@gmail.com

چکیده

بررسی تجارب توسعه های شهری اخیر در ایران، مسائل بی شماری را خصوصاً در ارتباط با تحلیل کیفیات محیط زیست نشان می دهد. از طرفی افزایش سریع جمعیت و کمبود زمین مناسب برای توسعه و از طرف دیگر روشن نبودن سیاستهای توسعه های شهری در ابعاد کلان و محلی، باعث شده است که نیروهای وارد بر ساختار شهر از قبیل مهاجرتها، مسائل اقتصادی و اجتماعی، کمبود مسکن و غیره راه حلهای موقتی و موضعی را سبب شوند. از آن جمله می توان به رشد درون شهری بدون آنکه امکانات محیط برای تزریق چنین سازه هایی به بافت محلی و کارایی آنها در سطح شهر مشخص شده است، اکولوژی شهری پیش شرطی است که شهرها بتوانند محیطی متناسب برای زندگی شهروندان خود عرضه نمایند و پیشرفتهای تکنولوژی فقط همراه با اکولوژی میتواند در خدمت شهر قرار گیرد. و این هم امروزه در شهرهای بزرگ و ثروتمند دنیا که قادر به تأمین هزینه های آن هستند پس از آزمایش های متعدد به مرحله عمل در آمده است. ارزیابی ردپای اکولوژیک به معنای عینیت بخشیدن به قابلیت بالقوه سرزمین در قالب کاربری های انجام پذیر و مورد انتظار است. هدف از پژوهش حاضر، بررسی ردپای اکولوژی در طراحی محیط شهری منطقه ۲۲ تهران و به طور خاص در فضای پیرامونی کاربریهاست. تأثیرات اکولوژی بر طراحی شهری منطقه مورد نظر تحت چهار مقوله: عملکرد محیط اطراف، ایجاد محیط میکرو کلبما، افزایش آلودگی های محیطی، و تأثیرات بصری، مورد ارزیابی و تحلیل قرار گرفته است. نتایج کلی تحقیق نشانگر عدم ملحوظ نمودن ملاحظات محیطی و شهری لازم در طراحی شهری است، برای تقلیل تأثیرات محیطی فرایندی جامع در زمینه های برنامه ریزی و طراحی مورد نیاز است که با حساس بودن به زمینه های محیطی در فرایند طراحی شهری می توان کیفیت محیط ساخته شده را بهبود بخشید.

واژه های کلیدی: اکولوژی شهری، ملاحظات محیطی، تهران، طراحی شهری